

Pensumliste vår 2022 – Institutt for pedagogikk og livslang læring

Her finner du pensumlister for:

- Bachelor og årsstudium i pedagogikk
- Master i pedagogikk
- Master i rådgivningsvitenskap
- Master i læring i arbeidsliv og samfunn
- Bachelor i rådgivning og voksnes læring

BACHELOR OG ÅRSTUDIUM I PEDAGOGIKK

PED1003 – DIDAKTIKK

BØKER

Imsen, G. (2016). *Lærerens verden. Innføring i generell didaktikk.* Universitetsforlaget.

(kap.3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (ca. 320 sider)

Kvamme, O. A., Kvernbekk, T. & Strand, T. (red.).(2016).*Pedagogiske fenomener. En innføring.* Cappelen Damm

(kap.: Oppdragelse – noen grunnleggende mønstre/ Danning/ Mangfold/ Om mål/ Læring/ Oppdragelse som moralsk oppgave/ Undervisning/ Mål-middel-tenkning/ Inkludering/Barndommens institusjonalisering – i lange linjer/ Foreldre – barn/ Om lærerne/ Universitetet/ Kunnskapssamfunnets pedagogiske ungdomsprosjekt Globalt medborgerskap/ Miljøkrise) (ca. 150 sider)

Oettingen, Aleksander von. (2016). *Almen didaktik – mellem normativitet og evidens.* Hans Reitzels forlag (165 sider)

Skau, G. M. (2017). *Gode fagfolk vokser.* Cappelen Damm Forlag. (Kap . 1– 6, 8)

ARTIKLER / BOKKAPITLER I ELEKTRONISK KOMPENDIUM (på Blackboard eller nett)

Befring, E. (2019). Spesialpedagogikk – mangfoldig fag med mulighetsperspektiver og krevende utfordringer. I E., Befring, B. K.-A Næss og R. Tangen (red.). *Spesialpedagogikk.* Cappelen Akademisk.

Chinga-Ramirez, C. (2018) Om å være farget - Betydning av hudfarge for ungdom med ikke-vestlig minoritetsbakgrunn. I red. Øksnes, Sundsdal og Haugen (2018). *Ungdom, danning og fellesskap. Samfunns- og kulturpedagogiske perspektiv*. Cappelen Damm.

Dewey, J.(2001). Barnet og læreplanen i Dale, E. L. (red.) *Om utdanning. Klassiske tekster*. Gyldendal.

Dewey, J.(2000). Mitt pedagogiske credo. I Vaage, S. (red.) (2000). *Utdanning til Demokrati*. Abstrakt forlag.

Dewey, J. (1939) Skapende demokrati – oppgaven foran oss.

https://pedagogiskefenomener.cappelendamm.no/binfil/download2.php?tid=2162117&h=7540e4fe25d3a5bd739b14191337bf7a&sec_tid=1977979

Eng, H. (1938) Nutidens pedagogikk, dens fremgangsmåter og formål. I: *Vor skole* nr. 5 1938

https://pedagogiskefenomener.cappelendamm.no/binfil/download2.php?tid=2163143&h=323294e3d4010cd89192deb8af1dadee&sec_tid=2162115

Fokstad, P. (1917) Hvordan fornorskningen i barneskolen grep ind i mit liv.

https://pedagogiskefenomener.cappelendamm.no/binfil/download2.php?tid=2162118&h=b5ec29e4a81f8a4076ab431d357875da&sec_tid=2160746

Hannås, B.M. & Sundquist, C. (2021). Samundervisning i møte med elevmangfoldet i en en klasse. I T. Lekang & T. Moen (red), *Tilpasset opplæring og tidlig innsats i ordinær undervisning og i spesialundervisning* (s. 131–148). Universitetsforlaget

Herbart, J. F. (1835, 1841) Omriss av pedagogiske forelesninger.

https://pedagogiskefenomener.cappelendamm.no/binfil/download2.php?tid=2162123&h=5c8c174c71ec8498db09eee29e640a68&sec_tid=2162116

Johnsen, B.H. (2019) Spesialpedagogiske røtter og fagets utvikling. I E., Befring, B. K.-A Næss og R. Tangen (red.). *Spesialpedagogikk*. Cappelen Akademisk.

Moen, T. (2021). Tilpasset opplæring og tidlig innsats: et forebyggende perspektiv. I T. Lekang & T. Moen (red). *Tilpasset opplæring og tidlig innsats i ordinær undervisning og i spesialundervisning* (s. 22–40). Universitetsforlaget.

Skaalvik, E. og Skaalvik, S. (2017): Prestasjonspress i skolen. Om skolens målstruktur og elevenes mentale helse. I M. Uthus (red.). *Elevenes psykiske helse i skolen..* Gyldendal Akademisk (20 s.)

-Sinnes, A. T. (2015): *Utdanning for bærekraftig utvikling*, Universitetsforlaget (35 s.) - kap. 3

Straume, I. (2017): *En menneskeskapt virkelighet*. Res publica. (50 s.) kap. 3

Røys, H., Gjørund, P. og Huseby, R. (2007): *Didaktikk i skolen*. Damm (28 s.) kap.: Didaktiske modeller.

PED1006 – PEDAGOGISK SOSIOLOGI

BØKER

Bjordal, I. & Haugen, C. R. (2021). *Fra fellesskole til konkurranseskole*. Oslo: Universitetsforlaget. Del 1, 2 og 3.

Nielsen, H. B. (2014). *Forskjeller i klassen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 9 og 10.

Olsen, B. (2020). *T R Ø S T. Bidrag til en jordnær, kropsnær og omtænksom pædagogik*. Akademisk Forlag. Kapitlene 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 21, 22 og 23.

Riksaasen, R. & Vigeland, B. (1994). *Basil Bernsteins kodeteori og nyere empiri*. Trondheim: Akademika. Finnes bare som E-bok. S. 41-71.

ARTIKLER

Bakken, A. & Elstad, J. I. (2013). *Kunnskapsløftet og sosioøkonomiske forskjeller i skoleresultater*. I *Reformtakter: Om fornyelse og stabilitet i grunnsopplæringen*. Berit Karseth, Jorunn Møller og Petter Aasen (red.). S. 211-227.

Bauman, Z. & May, T. (2003). *Introduktion: faget sociologi*. I Bauman, Zygmunt & Tim May: *At tænke sociologisk*. Hans Reitzels Forlag. S. 9-25.

Beach, D. & Sernehede, O. (2011). From learning to labour to learning for marginality: school segregation and marginalization in Swedish suburbs. *British Journal of Sociology of Education*. 32 (2) S. 257-274.

Bourdieu, P. (1997). *Intelligensracismen*. I *Men hvem skapte skaberne? - Interviews og forelæsnings*. Akademisk Forlag. S. 116-123.

Bourdieu, P. (2011). Statens venstre og høyre hånd. *Agora* nr. 1. S. 265-268.

Dahlgren, K. & Ljunggren, J. (2010). *Klasse: Begrep, skjema og debatt*. I *Klassebilder. Ulikhet og sosial mobilitet i Norge*. Kenneth Dahlgren og Jørn Ljunggren (red.) UNIVERSITETSFORLAGET. S. 13-27.

Davis, K. & Moore, W. E. (20014). *Some Principles of Stratification*. I *Social Stratification. Class, Race, and Gender in Sociological Perspective*. Grusky, D. B. & Weisshaar, K. R. (Eds.). New York. Routledge. (Ebok via biblioteket).

Grusky, D. B & Weisshaar, K. R. (2014). *The Questions We ask About Inequality*. I *Social Stratification. Class, Race, and Gender in Sociological Perspective*. Grusky, D. B. & Weisshaar, K. R. (Eds.). New York. Routledge. (Ebok via biblioteket).

Grusky, D. B & Szelényi, S. (2014). *The Stories We Tell About Inequality*. I *Social Stratification. Class, Race, and Gender in Sociological Perspective*. Grusky, D. B. & Weisshaar, K. R. (Eds.). New York. Routledge. (Ebok via biblioteket).

Hjellbrekke, J. & Korsnes, O. (2012). *Sosial mobilitet*. Det norske samlaget. S. 98-122.

Innset, O. 2016. Nyliberalisme – filosofi eller politisk rasjonalitet? *Agora* nr. 02-03. Vol. 34. S. 5-31.

Månson, P. (2001): *Karl Marx*. I *Klassisk og moderne samfundsteori*. Heine Andersen og Bo Kaspersen (red.). Hans Reitzels Forlag. S. 27-44.

PED1005 - INNFØRING I VITENSKAPSTEORI OG FORSKNINGSMETODE, V – 22

*i digitalt kompendium

Bratberg, Ø. (2021). (3. utg.). *Tekstanalyse for samfunnsvitere*. Cappelen Damm Akademisk. Kap.1-6.

Gilje, N. og Grimen, H. (1993). *Samfunnsvitenskapenes forutsetninger: innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi*. Universitetsforlaget. Kap.1, 3-5, 10

Johannessen, A., Tufte, P.A. og Christoffersen, L. (2021). (6.utg) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt forlag AS. Kap.1-12, 15-21, 24-26

*Sohlberg, P. & B. (2009). «Del IV Paradigm och vetenskapstraditioner – en sammanfattning» i *Kunnskapsens former Vetenskapsteori och forskningsmetod*. Liber

PED1007 – UTDANNINGSHISTORIE OG UTDANNINGSPOLITIKK

BØKER

Volckmar, Nina (red.)(2016). *Utdanningshistorie. Grunnskolen som samfunnsintegrerende institusjon*. Gyldendal Akademisk: Oslo (284 s).

KAPITEL I BØKER

Kaurel, Jon (2016). Barnehagen – barns første møte med utdanning. I Kvamme, Kvernbekk og Strand (red.). *Pedagogiske fenomener. En innføring*. Cappelen Damm Akademisk, Oslo, s. 229-239 (10 s.) Boka er pensum på Ped 1003.

ARTIKLER/BOKKAPITLER I DIGITALT KOMPENDIUM PÅ BLACKBOARD

Skjervheim, Hans (1972). Det instrumentalistiske mistaket. I H. Skjervheim (1996). *Deltakar og tilskodar og andre essays*. Aschehoug: Oslo, s. 241-250 (9 s.)

Sørbø, Jan Inge (2004). Hans Skjervheim og pedagogikkens tredje. I H. Thuen og S. Vaage (red.) *Pedagogiske profiler. Norsk utdanningstenkning fra Holberg til Hernes*. Abstrakt forlag: Oslo, s. 303-320 (17 s.).

- Volckmar, Nina (2010). "En skole for alle" og privatisering. I *Uddannelseshistorie 2010. Livslang læring – historiske røtter og nyere utvikling*, 44. årbog, s. 31-47 (16 s.).
- Aasen, Petter (2007). Læringsplakatens utdanningspolitiske kontekst. I J. Møller og L. Sundli (red.) *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. Høyskoleforlaget: Oslo. s. 23-44 (22 s.).

ARTIKLER/BOKKAPITLER SOM KAN LASTES NED FRÅ BIBLIOTEKETS DATABASE/INTERNETT

- Clemt, Kristin (2014). «Verdens beste skole», *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 496-506 (10 s.) https://www.idunn.no/npt/2014/06/verdens_beste_skole
- Evenshaug, Trude (2017). Da prinsessen og halve kongerike glapp – om skole og samfunnsintegrasjon på norsk. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, Vol. 3, pp. 1-17. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v3.470>
- Gilje, Øystein, Landfald, Ørjan Flygt & Ludvigsen, Sten (2018). Dybdelæring – historisk bakgrunn og teoretiske tilnærminger, *Bedre skole, Årgang 30*, nr. 4, s. 22-27. <https://www.utdanningsnytt.no/files/2019/06/27/Bedre%20Skole%204%202018.pdf>
- Karseth, Berit og Møller, Jorun (2014). «Hit eit steg og dit eit steg». Et institusjonelt blikk på reformarbeid i skolen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 452-468 (16 s.) https://www.idunn.no/npt/2014/06/hit_eit_steg_og_dit_eit_steg_et_institusjonelt_blikk_paa
- Melby-Lervåg, Monica (2019). Dybdelæring: En ny utdanningsfarsott? *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, Vol 5, pp.1-4. <https://doi.org/10.23865/ntpk.v5.1534>
- Nordenbo, Sven (2013). Kunnskapsløftet som reformprosess – en forskningssyntese. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2013, s. 388-407 (19 s.) https://www.idunn.no/npt/2013/06/kunnskapsloeftet_som_reformprosess_-_en_forskningssyntese
- Nohre-Walldén, Gunhild (2019). Den ekskluderende fellesskolen, *Samtiden 3-2019*. (7 s.) https://www.idunn.no/file/ci/67149119/06_Den_ekskluderende_3_19_low.pdf
- Steiner-Khamsi, Gita (2013). What is Wrong with the 'What-Went-Right' Approach in Educational Policy?, *European Educational Research Journal*, Vol. 12, No. 1, pp. 20-33 (13 s.) <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2304/eeerj.2013.12.1.20>
- Thuen, Harald og Tveit, Knut (2013). Privatskolane – vere eller ikkje vere? Fire hundre år i motgang og medgang, *Tidsskrift for samfunnsforskning*, Vol. 54, Nr. 4, s. 493-508 (15 s.) https://www.idunn.no/tfs/2013/04/privatskolane_vere_eller_ikkje_vere_firehundre_aar_i_mot
- Slagstad, Rune (2018). Når OECD tar makten – om det nye, skolepolitiske kunnskapsregime. *Utdanningsnytt.no*. <https://www.utdanningsnytt.no/betre-skole/debatt/2018/november/nar-oecd-tar-makten.-om-det-nye-skolepolitiske-kunnskapsregime/?fbclid=IwAR0o1mqSQUD4P9IbLyx2o2jqLEc5BMc8WB-64WE3oqldoyzRFu8MsQpINy4>
- Vestheim, Ole Petter og Sem, Leiv (2019). Nasjonale prøver i norske riks- og regionaviser – En historisk tekstanalyse av redaksjonelle framstillinger av nasjonale prøver, *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, Vol. 5, pp. 27-45. <https://pedagogikkogkritikk.no/index.php/ntpk/article/view/1498/3238>
- Volckmar, Nina (2014). Et blå-blått utdanningspolitisk skifte? En studie av den

utdanningspolitiske retorikken til stortingsvalget i 2013 og Sundvollen-plattformen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 6/2014, s. 482-495 (13 s.)
[https://www.idunn.no/npt/2014/06/et_blaa-blaatt_utdanningspolitisk_sifte -
en studie av den](https://www.idunn.no/npt/2014/06/et_blaa-blaatt_utdanningspolitisk_sifte_-_en_studie_av_den)

ANBEFALT TILLEGGLITTERATUR

Marsdal, Magnus Engen (2011). *Kunnskapsbløffen. Skoler som jukser, barn som gruer seg*. Oslo: Forlaget Manifest (230 s.).

Oldervik, Heidun & Saur, Ellen (2020). *Ungdom i oppvekst og utdanning: mening og håndterbarhet før og nå*. Oslo: Universitetsforlaget (213 s.)

Schaanning, Espen (2019). *Farvel til skolen. John Holt og skolekritikken på 1960- og 70-tallet*. Oslo: Scandinavian Academic Press, c/o Spartacus Forlag. ISBN 978-82-304-0223-8 (500 s.)

Volckmar, Nina & Wiborg, Susanne (2014). A Social Democratic Response to Market-led Education Policies: Concession or rejection? In U. Blossing, G. Imsen & L. Moos (eds.). *The Nordic Education Model. "A School for All" Encounters Neo-liberal Policy*. Dordrecht: Springer, p. 117-131 (14 s.).
https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-94-007-7125-3_7.pdf

PED1014 - MEDIEPEDAGOGIKK OG MEDIEKOMPETANSE

BØKER

Frantzen, V. & Schofield, D. (2018). *Mediepedagogikk og mediekompetanse: Danning og læring i en ny mediekultur*. Fagbokforlaget.

Buckingham, D. (2019). *The Media Education Manifesto*. Polity Press.

Schofield, D., Kupiainen, R. P. og Frantzen, V. M. (2020). *På vei mot en nordisk MIK-indeks. En forstudie for en nordisk indeks for måling av medie- og informasjonskompetanse*, på oppdrag for Statens Medieråd, Sverige. Kap. 2 og 4. ** Disse kapitlene deles ut på Blackboard*

DIGITAL KOMPENDIUM

Frantzen, V. (2012). Ungdom, identitet og medier. I S. Vettenranta og V. Frantzen. *Mediepedagogikk: refleksjoner om teori og praksis*. Tapir Akademisk

Gilje, Ø. (2020). Digitale ferdigheter - målbart i tester eller observerbart i praksis. I Wølner, T., A., Kverndokken, K., Moe, M. og H., H., Siljan. *101 digitale grep – en didaktikk for profesjon faglig digital kompetanse*. Fagbokforlaget.

Høie Skaug, J., Husøy, A., Staaby, T. og Nøsen, O. (2020). Spillkyndighet og spillforskning. I J. Høie Skaug, A. Husøy, T. Staaby og O., Nøsen. *Spillpedagogikk. Dataspill i undervisningen*. Fagbokforlaget.

Wølner, T.A og Horgen, S.A. (2020). Kan omvendt undervisning fremme refleksjon og dybdelæring. I Wølner, T.,A., Kverndokken, K., Moe, M. og H., H., Siljan. *101 digitale grep – en didaktikk for profesjon faglig digital kompetanse*. Fagbokforlaget.

Frantzen, V. & Schofield, D. (2013). Artefakter i nye læringsmiljø. I Ragnheidur Karlsdottir & Ingunn Hybertsen Lysø (red.): *Læring – utvikling – læringsmiljø*. Trondheim: Akademika.

Kulju, P., Kupiainen, R., Wiseman, A. M., Jyrkiäinen, A., Koskinen-Sinisalo, K.-L. & Mäkinen, M. (2018). A Review of Multiliteracies Pedagogy in Primary Classrooms. *Language and Literacy* 20(2), pp. 80-101.

ANBEFALTE TILLEGGLITTERATUR

Erstad, O. (2010)(2.utg). *Digital kompetanse i skolen: En innføring*. Universitetsforlaget.

Vettenranta, S. (2016). *Krig og katastrofer i media. De unges møte med brutale nyheter*. Fagbokforlaget.

Vettenranta, S. & Frantzen, V.. (red.)(2012). *Mediepedagogikk: refleksjoner om teori og praksis*. Tapir Akademisk Forlag.

Wølner, T.,A., Kverndokken, K., Moe, M. og H., H., Siljan (2019). *101 digitale grep – en didaktikk for profesjon faglig digital kompetanse*. Fagbokforlaget.

PED2001 – PEDAGOGIKK I SAMFUNNSPERSPEKTIV

BØKER

Olsen, B. (2020). *T R Ø S T. Bidrag til en jordnær, kropsnær og omtænksom pædagogik*. Akademisk Forlag. Kapitlene kapittel 10, 11, 12, 13, 15, 16, 21 (135-144), 22 og 29.

ØVRIGE TEKSTER

Bangstad, S. (2017). Rasebegrepets fortid og nåtid. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(3). S 233-251. doi:10.18261/issn.2535-2512-2017-03-03 ER.

Beck, U., & Beck-Gernsheim, E. (2010). Foreword: Varieties of Individualization. In M. H. Hansen & R. Svarverud (Eds.), *iChina: The Rise of the Individual in Modern Chinese Society*. Copenhagen: NIAS Press. S. 13-20.

Bourdieu, P. (1997). *Socialt rum og symbolsk magt I: Af praktiske grunde: omkring teorien om menneskelig handlen*. København, Hans Reitzel. S. 11-31.

Erstad, O., Gillen, J. (2020) *Theorizing digital literacy practices in early childhood*. I: *The Routledge Handbook of Digital Literacies in Early Childhood*. 31-45.

DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203730638>

Gullestad, M. (1992). Egalitarian individualism. In *The art of Social Relations*. Oslo: Universitetsforlaget. S. 183-200.

Gullestad, M. (2002). Invisible Fences: Egalitarianism, Nationalism and Racism. *The Journal of the Royal Anthropological Institute*, 8(1). S. 45-63.
Doi:10.1111/1467-9655.00098

Fairclough, N. (2012). *Critical discourse analysis*. Kan lasts ned fra denne Ebok: Gee, J. P., & Handford, M. (2012). *The Routledge Handbook of Discourse Analysis*. London: London: Routledge. S. 9-20.

Howard, C. (2007) Introducing individualization. *Contested individualization*. Palgrave Macmillan, New York. S. 1-23.

Johannessen, L. E. F., Rafoss, T. W., & Rasmussen, E. B. (2018). Hvordan bruke teori? Nyttige verktøy i kvalitativ analyse. Oslo, Universitetsforlaget. Kapittel 3.

Lyså, I. M. (2021). Managing Risk and Balancing Minds Transforming the Next Generation through 'Frustration Education'. In: Brill.

Young, I. M. (1980). *Throwing like a Girl: A Phenomenology of Feminine Body Comportment Motility and Spatiality*. Human Studies, Vol. 3, No. 2. S. 137-156.

Olsen, B. (2015). Magt & meninger: Pædagogiske værdiprofiler blandt personalet i børnehaver. *Nordisk barnehageforskning/Nordic Early Childhood Education Research*. S. 1-17. <https://journals.hioa.no/index.php/nbf/article/view/999/1168>

Olsen, B. & Smeplass, E. (2019). Kjønnene i sociologisk krydsild: Gør det mandlige personale i børnehaverne egentlig nogen forskel? *Praktiske Grunde. Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab*. Nr. 2-3. S. 29-52.
[http://praktiskegrunde.dk/2015/praktiskegrunde\(2015-3+4e\)olsen.pdf](http://praktiskegrunde.dk/2015/praktiskegrunde(2015-3+4e)olsen.pdf)

Prieur, A. (2002). Frihet til å forme seg selv? En diskusjon av konstruktivistiske perspektiver på identitet, etnisitet og kjønn. *KONTUR* nr. 6. S 4-12.

Ramirez, C. (2018). Om å være farget - Betydning av hudfarge for ungdom med ikke-vestlig minoritetsbakgrunn. In M. Øksnes, E. Sundsdal, & C. R. Haugen (Eds.), *Ungdom, danning og fellesskap: samfunns- og kulturpedagogiske perspektiv*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Ramirez, C. (2021). Hvordan skapes utenforskap i skolen? ikke-vestlig minoritetsungdom forteller sine historier. Abebe, T., Ursin, M., & Sørensen, I. (2021). Barndomsstudier i norsk kontekst: Tverrfaglige tilnærminger. Gyldendal.

Rettberg J.W. (2014). *Written, Visual and Quantitative Self-Representations. I: Seeing Ourselves Through Technology: How We Use Selfies, Blogs and Wearable Devices to See and Shape Ourselves*. Palgrave Macmillan, London.
https://doi.org/10.1057/9781137476661_1

Riese, H., & Harlap, Y. (2021). Utdanning, rasialisering og tilhørighetens grenser. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk & kritikk*, 7, 132.
<https://doi.org/10.23865/ntpk.v7.2048>

Svendsen, S. H. B. (2014). Learning racism in the absence of 'race'. *The European journal of women's studies*, 21(1), 9-24.
Doi:10.1177/1350506813507717

PED2002 – BARNE- OG UNGDOMSKULTURER

BØKER

Frønes, I. (2013). *Å forstå sosialisering*, s. 11-90, 124-152. Gyldendal, Oslo.

Hammarén, N. & Johansson, T. (2010). *Identitet – kort og godt*. Samfundslitteratur, Fredriksberg. (s. 7-119)

Sørensen, Abebe og Ursin (2021) (red) *Barndomsstudier i Norsk kontekst: Tverrfaglige tilnærminger* (Kap 2,5, 7-13)

ARTIKLER

*Alanen, L. (2009) *Generational order*. I Qvortrup, J, Corsaro, W. & Honig, M. (red). *The Palgrave Handbook of Child studies*. Palgrave Macmillan, New York, 159-174.

Furlong A. (2012) *Youth Studies: An Introduction*. Hoboken: Routledge, kapittel 7 (ebok) 145-167

Sørensen, I. K. (2015). The social construction of everyday concepts. Constructing the "tween". *Barn 2*: 81-90.

Ødegård, G. & Pedersen, W. (red) *Ungdommen*. Cappelen Damm Akademisk (open access)
<https://doi.org/10.23865/noasp.142.ch2>

Bakken, A., Hegna, K. & Sletten, M. A. (2021). Offline, online. Digitale ungdomsliv gjennom tre ti år.

Bergh, J., Steen-Johnsen, K. & Ødegård, G. (2021). Det politiske generasjonsgapet.

Eriksen, I. M., Stefansen K. & Ødegård G. (2021). Fire typer ungdomsliv: Ressurser, relasjoner og stedets betydning.

Madsen, O. J. & von Soest, T. (2021). En plaget ungdomsgenerasjon?

Ursin, M. og Lorgen, L (2019) Barnas valg – Når barna går til stemmeurne i Barn ¾
<https://doi.org/10.5324/barn.v37i3-4.3385>

*Aarsand, P. (2018). Spilling til bekymring: Ungdommers standpunkter til og begrunnelser for bruk av digitale spill. I Øksnes, M., Sundsdal, E. Haugen, C. (red): *Ungdom, danning og fellesskap. Samfunns- og kulturpedagogiske perspektiv*. Cappelen Damm Akademisk 2018

PED2900 - BACHELOROPPGAVEN

Dalland, O. (2020). (7. utg). *Metode og oppgaveskriving*. Gyldendal Akademiske

MASTER I PEDAGOGIKK, STUDIERETNING UTDANNING OG OPPVEKST

PED3044 – SENTRALE ARBEIDSOPPGAVER I DET SPESIALPEDAGOGISKE STØTTESYSTEMET

Boaler, J. (2016). *Mathematical mindsets*. Kap 1-4. Oslo: Tanum

Grøholt, B., Garløv, I., Weidle, B. & Sommerschild, H. (2015). *Lærebok i barnepsykiatri* (. 5. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Moen, T. (red.) (2016). *Positive lærer-elevrelasjoner: En fortelling fra klasserommet*. Oslo: Gyldendal Akademisk -

Mononen, R. og Lopez-Pedersen, A. (2019). *Matematikkvansker. I: I: E. Befring, K-A. B. Næss & R. Tangen (red.) Spesialpedagogikk*. Cappelen Damm Akademisk

Wæge, K. og Nosrati, M. (2018). *Motivasjon i matematikk*. Universitetsforlaget.

Kompendier : <https://ntnu.box.com/s/l0266vfu7p2o6v3ufrn0rh6g7wevh5ra>

PED3613 – LÆRING, MOTIVASJON OG SOSIALT SAMSPILL

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO

PED3614 – PEDAGOGISK GRUNNLAGSTENKNING

KOMPENDIUM

Aristoteles (2013). Bok VI. Intellektuell dyd

Gadamer, H.-G. Sannhet og metode. Oslo: Pax, (2012).: s. 29-68, 132-165

Klafki, Wolfgang «Kategorial dannelse» i Dale, Erling Lars. Om Utdanning : Klassiske Tekster. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2001

Klafki, Wolfgang. Grundtræk af et nyt almendannelseskoncept i sentrum: Tidstypiske nøglerproblemer. Dannelsesteori og didaktik – Nye studier, Klim 2001

Skjervheim, Hans. «Eit grunnproblem i pedagogisk filosofi» i *Deltakar Og Tilskodar Og Andre Essays*. [Ny Utg.]. ed. Idé Og Tanke. Oslo: Aschehoug, 1996

Skjervheim, Hans. «Deltakar og tilskodar» i *Deltakar Og Tilskodar Og Andre Essays*. Ny Utg.]. ed. Idé Og Tanke. Oslo: Aschehoug, 1996

Steinsholt, Kjetil (2017) *Kunsten å gå sine egne pedagogiske veier*. I: Eldar Taraldsen/Endre Kanestrøm, ed. *Marionetteskolen*. Cappelen Damm Akademiske

Schaaning, Espen. *Til alle barns beste?* Kolofon 2018, kap. 4, 5, 9 og 16

BØKER

Gert Biesta. *Good Education in an age of Measurement*. Paradigm Publishers 2010 (finnes på dansk)

Steinsholt, Kjetil & Stephen Dobson, red. (2011): *Dannelse: Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Trondheim. Tapir Akademisk Forlag: sider: 7-119, 143-162, 211 – 278, 373 – 405

TILLEGGSLITTERATUR (I KOMPENDIUM)

Beiser, Frederick C. "The concept of *Bildung* in Early German Romanticism" i *The Romantic Imperative: The Concept of Early German Romanticism*. Cambridge, MA: Harvard UP, 2003.

MASTER I RÅDGIVNINGSVITENSKAP

RAD3033 – SYSTEMORIENTERT RÅDGIVNING I ET RELASJONELT, HELHETLIG OG KREATIVT PERSPEKTIV

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO

RAD3034 – GRUPPERÅDGVNING: TEORI, PROSESS OG EKSTERN PRAKSIS

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO

RAD3040 – RELASJONELL VELLFERD OG LIVSKVALITET

Emneansvarlig

- Universitetslektor Dina von Heimburg (heimburg@ntnu.no)
- Professor Ottar Ness (ottar.ness@ntnu.no)

OBLIGATORISK PENSUM (500-750 s)

1. Brix, J., Krogstrup, H. K., & Julkunen, I. (2021). Syntetiserende brukerorientert aksjonsforskning: En casestudie av BIKVA-modellens 20-årige reise fra teori til praksis og tilbake igjen. I D. v. Heimburg & O. Ness (eds.), *Aksjonsforskning: samskapt kunnskap som endrer liv og samfunn* (ss. 211-230). Fagbokforlaget.
2. Cottam, H. (2018). Part 1 Introduction. In H. Cottam, *Radical Help: How we can remake the relationships between us and revolutionise the welfare state* (ss. 7-46). London: Virago (fins også på dansk: <https://www.forlagetmindspace.dk/udgivelser/de-filosofiske-udgivelser/radikal-hjaelp>)
3. Di Martino, S. & Prilleltensky, I. (2020). Happiness as fairness: The relationship between national life satisfaction and social justice in EU countries. *Journal of Community Psychology*, 48(6), 1997– 2012. <https://doi.org/10.1002/jcop.22398>
4. Edmondson, A. & Harvey, J-F. (2020). Ekstrem teaming. Kap. 8: En ledelsesmodell til ekstrem teaming (s. 129- 150). Dansk psykologisk forlag.
5. Elstad, J. I. (2020). Makrobetingelser for helse: Hva betyr velferd, inntektsfordeling og økonomisk krise for folkehelsen. I J.G. Mæland (red.), *Sykdommers sosiale røtter* (ss. 161-184. Oslo: Gyldendal.
6. Fikse, C. (2020). Relasjonell kapasitetsbygging for samskaping. I A. Myskja og C. Fikse, (Red.), *Perspektiver på livsmestring i skolen* (ss. 167-196). Cappelen Damm Akademisk.
7. Heimburg, D.v., Ness, O., & Storch, J. (2021). Co-creation of public values: Citizenship, Social Justice and Well-being. In A.O. Thomassen and J.B. Jensen (Eds.), *Processual Perspectives on the Co-Production Turn in Public Sector Organizations* (pp. 20-41). IGI Global.
8. Heimburg, D. v., & Ness, O. (2021). Relational Welfare: A socially just response to co-creating health and well-being for all. *Scandinavian Journal of Public Health*, 49(6), 639-652. <https://doi.org/10.1177/1403494820970815>
9. Heimburg, D. v., Guribye, E., Iversen, L. (2021). Reorientering av velferd gjennom samskapende aksjonsforskning. I D. v. Heimburg & O. Ness (eds.), *Aksjonsforskning: samskapt kunnskap som endrer liv og samfunn* (pp. 35-63). Fagbokforlaget.

10. Kurtz C. F. & Snowden, D. J. (2003). The new dynamics of strategy: Sense-making in a complex and complicated world, *IBM Systems Journal*, 42(3), 462-483.
<https://ieeexplore.ieee.org/document/5386804>
11. Ness, O., & Heimburg, D.v. (2020). Collaborative Action Research: Co-constructing Social Change for the Common Good. In S. McNamee, M. Gergen, C.C. Borges, & E. Rasera (eds.), *SAGE Handbook of Social Constructionist Practice* (pp. 34-45). Sage.
12. Ness, O. & Heimburg, D.v. (2021). Aksjonsforskning - samskapt kunnskap som endrer liv og samfunn. In D. v. Heimburg & O. Ness (eds.), *Aksjonsforskning: samskapt kunnskap som endrer liv og samfunn* (pp. 19-33). Fagbokforlaget.
13. Prilleltensky, I. (2020). Mattering at the intersection of psychology, philosophy, and politics. *American Journal of Community Psychology*, 65(1-2), 16-34.
<https://doi.org/10.1002/ajcp.12368>
14. Russell, C. (2021). Styrkebasert lokalsamfunnsutvikling (ABCD). I D. v. Heimburg & O. Ness (Eds.), *Aksjonsforskning. Samskapt kunnskap som endrer liv og samfunn* (ss. 103-118): Fagbokforlaget.
15. Scharmer, O. (2011). Teori U. Lederskap som åpner fremtiden mot en ny social teknologi presencing. (utvalgte sider). Forlaget Ankerhus.
16. Snowden, D.J. & Boone, M.E. (2007). A Leader's Framework for Decision Making. *Harvard Business Review*, November issue. <https://hbr.org/2007/11/a-leaders-framework-for-decision-making>
17. Torfing J, Sørensen E, & Røiseland A. (2019). Transforming the Public Sector Into an Arena for Co-Creation: Barriers, Drivers, Benefits, and Ways Forward. *Administration & Society*, 51(5), 795-825. <https://doi.org/10.1177/0095399716680057>
18. United Nations. (n.d.). *The 17 goals*.
<https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

ANBEFALT PENSUM

1. Edmondson, A. C. (2020). *Den frygtløse organisation: Skab psykologisk tryghet på arbeidsplassen og styrk læring, innovation og vækst*. Djøf Forlag.
2. Krogstrup, H.K. & Brix, J. (2019). *Co-produktion in den offentlige sektor*. Hanz Reitzels forlag.
3. Mazzucato, M. (2018c). *The value of everything: Making and taking in the global economy*: Hachette UK.
4. Prilleltensky, I., & Prilleltensky, O. (2021). *How People Matter: Why it Affects Health, Happiness, Love, Work, and Society*: Cambridge University Press.
5. Storch, J. & Hornstrup, C. (2019). *Relationel kapacitet: Sammenheng i offentlige organisationer*. Mindspace forlag.
6. Storch, J. & Hornstrup, C. (2021). *Sammenhengende ledelse, tjenester og løsninger*. Kommuneforlaget
7. Storch, J., & Hornstrup, C. (2020). Re-imagining the welfare state: From systems delivery to collaborative relationship. In S. McNamee, M. Gergen, C. C. Borges, & E. Rasera (Eds.), *SAGE Handbook of Social Constructionist Practice* (pp. 570–580). Sage. doi:10.4135/9781529714326.n55
8. Tortzens, A. (2019). *Samskablesle af velfærd*. Hans Reitzels Forlag.

9. Tortzens, A. (2020). Demokratisk fornyelse. Hans Reitzels Forlag.
10. Røiseland, A. & Lo. C. (2019). Samskaping – nyttig begrep for norskeforskere og praktikere? *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, 35(1), 51-58
11. White, S. C. (2017). Relational wellbeing: re-centring the politics of happiness, policy and the self. *Policy & Politics*, 45(2), 121-136.
doi:10.1332/030557317X14866576265970
12. World Health Organization. (2019). *Participation as a driver of health equity*. World Health Organization.
13. WHO Council on the Economics of Health for All. (2021a). Financing Health for All: Increase, transform and redirect. Council Brief no. 2, 26 October 2021 Retrieved from https://cdn.who.int/media/docs/default-source/council-on-the-economics-of-health-for-all/who_council4a_councilbrieffinal-no2.pdf?sfvrsn=bd61dcfe_5&download=true
14. WHO Council on the Economics of Health for All. (2021b). Governing health innovation for the common good. Council Brief no. 1, 9 June 2021. Retrieved from https://cdn.who.int/media/docs/default-source/council-on-the-economics-of-health-for-all/councilbrief-no1_20210609_corr.pdf?sfvrsn=90341716_5&download=true
15. WHO Council on the Economics of Health for All. (2021c). The WHO Council on the Economics of Health for All Manifesto. Retrieved from https://cdn.who.int/media/docs/default-source/council-on-the-economics-of-health-for-all/eh4a_manifesto_24092021.pdf?sfvrsn=e48aac96_5

ANBEFALTE NETTRESSURSER

1. Verktøykasse for samskaping og innbyggermedvirkning: https://issuu.com/arendalkommune/docs/verkt_ykasse-for-samskaping-arendal_1faedc12ff13c2
2. Inklusion og deltagelse af sårbare borgergrupper i samskabende arenaer: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/inklusion-og-deltagelse-af-saarbare-borgergrupper-i-samskabende-arenaer-11231/>
3. Samskaping som samarbeids- og styringsform for kommunenes folkehelsearbeid: Hva vet vi? Hva er utfordrende? Og hvor går vi videre? <https://fagarkivet-hioa.archive.knowledgearc.net/bitstream/handle/20.500.12199/1328/2019-11.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Styrkebasert tilnærming i lokalt folkehelsearbeid. Innbyggerinvolvering, myndiggjøring og deltagelse https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/styrkebasert-tilnaerming-i-lokalt-folkehelsearbeid/Styrkebasert%20tilnC3%A6rming%20i%20lokalt%20folkehelsearbeid.pdf/_attachment/inline/c9ee57b9-eaaa-4a15-82d3-054bdc306198:08214182de983ee8005b51c008a926bc60a19a97/Styrkebasert%20tilnC3%A6rming%20i%20lokalt%20folkehelsearbeid.pdf
5. FHI Livskvalitet i Norge <https://www.fhi.no/publ/2020/livskvalitet-i-norge-2019/>
6. SSB Livskvalitet i Norge <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/livskvalitet-i-norge-2020>
7. Well-being Governments: <https://wellbeingeconomy.org/citizens>

MASTER LÆRING I ARBEIDSLIV OG SAMFUNN

VL3010 – LIVSLANG LÆRING, POLITIKK OG STYRING

PENSUM (MINIMUM 650 SIDER)

(570 sider Kjernepensum som er felles for alle + minimum 100 sider selvvalgt pensum knyttet til tema og problemstilling i emneoppgaven). Kjernepensum (ca 570 SIDER)

BØKER

Dean, Mitchell (2010) Governmentality. Power and Rule in Modern Society. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore; Sage publications Ltd. (2nd edition) (kap. 1,2, 6, 8 & Conclusion; Not bad ... but dangerous). (123 sider)

ELEKTRONISKE TEKSTER (FINNES PÅ BIBLIOTEKET SOM ELEKTRONISK TEKST)

Barros, Rosanna (2020). The Role of Transnational Bodies in lifelong Learning and the Politics of Measurement: The Promise and Pitfalls of Outcomes-Bases Assessment into Recognition of Prior Learning Systems in Portugal. Chap. 5 in: Fergal Finnegan and Bernie Grummell (Eds.). Power and Possibility. Adult Education in a Diverse and Complex World. Research on the Education and Learning of Adults. Vol.7.(p. 53 – 63)(11 sider)

5 The Role of Transnational Bodies in Lifelong Learning and the Politics of Measurement in: Power and Possibility (brill.com)

Engesbak, Heidi & Stubbe, Tor Arne (2008). Bureaucratic response to policy change: Implementation of adult education policy in Norway. International Journal of Lifelong Education, Vol. 27 (1) (s.19 – 34) (15 sider)

<https://www.tandfonline.com/action/doSearch?AllField=engesbak&SeriesKey=tled20>

Fejes, Andreas. (2006). *The planetspeak discourse of lifelong learning in Swede: what is an educable adult?* Journal of Education Policy. Vol. 21(6), November 2006, pp. 697 – 716. (19 sider)

<http://www.tandfonline.com/toc/tepd20/26/6#.VHMx9fmG9u0>

Field, John (2000). *Governing the Ungovernable. Why Lifelong Learning Policies promise so Much Yet Deliver so Little.* Educational Management & Administration. Vol 28(3) 249 – 261. (12 sider)

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0263211X000283002>

Gillies, Donald (2011). *Agile bodies: a new imperative in neoliberal governance.* Journal of Education Policy, 26(2), 207-223. (16 sider)

<http://dx.doi.org.10.1080/02680939.2010.508177>

Hammer, Svein (2008) *Statistikk styring og subjektivitet.* Tidsskrift for samfunnsforskning, Vol.1 pp. 73-102 (30 sider)

https://www.idunn.no/tfs/2008/01/styring_statistikk_subjektivitet

Karlsen, Gustav E. (2015). *EU som premissaktør for norske utdanningsreformer.* Norsk pedagogisk tidsskrift. Årgang 99(6), s. 472 – 484. (12 sider)

[EU som premissaktør for norske utdanningsreformer - Nr 06 - 2015 - Norsk pedagogisk tidsskrift - Idunn](#)

Lawn, Martin (2006). *Soft Governance and the Learning Spaces of Europe.* Comparative European Politics, no.4, (272–288) (16 sider)

[Soft Governance and the Learning Spaces of Europe | SpringerLink](#)

Madsen, G., Tønseth, C. & Aarsan, L.(2021). *Læring som livsstil og normalitet: Konstruksjoner av samfunnsborgere i kompetansereformens grunnlagsdokumenter.* Norsk tidsskrift for pedagogikk og kritikk, Volum 7, 2021, s. 347–361. (14 sider).

[Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk](#)

Olsen, Johan P. (2006) *May be it is time to rediscover bureaucracy?* Journal of public Administration Research and Theory. Vol.16 January. Pp. 1 – 24. (23 sider).

<http://resources.statsvet.uu.se/repository/1/extern/Olsen.pdf>

Ottosen, Anna. L. (2009). *Kunnskapsløftet - konservativ eller radikal restaurasjon?* Norsk Pedagogisk Tidsskrift Årgang 93(2), s. 84 – 96 (12 sider)

Kunnskapsløftet – konservativ eller radikal restaurasjon? Kan Kunnskapsløftet leses som et innspill i en reforhandling av de tradisjonelle utdanningspolitiske posisjoner i Norge? - Nr 02 - 2009 - Norsk pedagogisk tidsskrift - Idunn

Rubenson, Kjell (2006). *The Nordic model of Lifelong Learning. Compare: A Journal of Comparative and International Education. Vol. 36 (3), September 2006, pp. 327 – 341. (14 sider)*

www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03057920600872472#.VHM1RvmG9u1

Røhnebæk, Maria (2016). *Frå bakkebyråkrati til skjermbyråkrati. Tidsskrift for velferdsforskning. Årgang 19(4), . s. 288-304. (16 sider)*

https://www.idunn.no/tidsskrift_for_velferdsforskning/2016/04/fra_bakkebyraakrati_til_sjermbyraakrati

Tønseth, Christin. (2019) *Utdanningsreformer og voksnes læring. Gap mellom intensjoner og resultater når ideologi og politikk fyller kunnskapshullene.* Nordisk tidsskrift for utdanning og praksis. Vol. 13 (1). (s.62-82)(20 sider)

<https://utdanningogpraksis.no/index.php/up/article/view/1837>

Utaker, A. (2005). *Michel Foucault om liberalism og nyliberalisme.* Sosiologi i dag 35, nr. 2/2005 (s 9-31)(22 sider)

Vol 35 Nr 2 (2005): Foucault i dag | Sosiologi i dag (novus.no)

KOMPENDIUM (legges ut som lenke/PDF på Blackboard)

Andersson, Per (2013). *Validering och det livslånga lärande. Kap.9 I: Andreas Fejes (red.). Lärandets mångfald. Om vuxenpedagogik och folkbildning. Lund: Studentlitteratur. (s. 159-172)(13 sider)*

Griffin, Colin (2011). *Policy and lifelong learning*. In Peter Jarvis (ed.) *The Routledge International handbook of lifelong learning*. London & New York: Routledge. (p. 261-270) (9 sider)

Jarvis, Peter (2001). *The changing educational scene*. Chap. 3. In: Peter Jarvis (ed.). *The Age of Learning. Education and the knowledge society*. London: Kogan Page. (s. 27-38) (11 sider)

Lipsky, Michael (2010) *Street-Level Bureaucracy. Dilemmas of the Individual in Public Service*. New York; Russell Sage Foundation (Part I, s.3-25))(22 sider)

McNair, Stephen (2001). *Social, economic and political contexts*. Chap.2. I: Peter Jarvis (ed.). *The Age of Learning. Education and the knowledge society*. London: Kogan Page. (s. 16-26) (10 sider)

Nesbit, Tom (2015). *Conclusion: Global Developments in Adult Education*. Chap.17 in M. Milana & T. Nesbit. *Global perspectives on adult education and learning policy*. Palgrave macmillan. P p 237-251 (14 sider)

Nussbaum, M. (2010). *Education for Profit, Education for Democracy*. Chap II, in: *Not for profit. Why Democracy Needs the Humanities*. Princeton University Press. (s. 13 – 26)(13 sider)

Tøsse, Sigvart (2006). *Lifelong Learning and New Competence*. I: S. Ehlers (ed). *Milestones towards lifelong learning systems*. Danish University Press (113 – 129) (16 sider).

Tøsse, Sigvart, Engesbak, Heidi, Finbak, Liv, Rønning, Wenche M., & Tønseth, Christin (2008) *Documentation and validation of non-formal and informal learning in Norway. Policy, initiatives and experiences*. LInE vol.3 pp 172-180 (8 sider)

Weber, Max (1952) *The essentials of bureaucratic organization: An ideal-type construction*. In Robert K. Merton, Alisa P. Gray, Barbara Hockey and Hanan C. Selvin (eds): *Reader in bureaucracy*. New York: Free Press (side 18-27) (9 sider)

Øgård, Morten (2005) *New Public management. I Baldersheim, L. & Rose L.E. (red.): Det kommunale laboratorium. Teoretiske perspektiver på lokal politikk og organisering. Bergen; Fagbokforlaget. (Kap. 2). Side 25-49. (34 sider)*

Winter, Søren C. og Nielsen, Vibeke L. (2017). *Implementing af politik. Aarhus: Hans Retsels Forlag. (s. 17-23 + s. 41-71 (kap.3)).(36 sider)*

VL3011 – ENDRING, UTVIKLING OG INNOVASJON I ORGANISASJONER

Amble, N. (2016). Bra arbeid for grepa damer. I K. Ingstad (red.), *Turnus som fremmer heltidskultur*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s.84-102. *

Amble, N. & Waaler, S. (2020). Medarbeiderdrevet innovasjon – et eksempel. I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M. (red.). *Medarbeiderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 93-114. **

Amundsen, O. (2021). *Drømmeorganisasjonen. Åtte ting ledere bør vite om endring og innovasjon*. Oslo: Gyldendal Akademisk. **

Amundsen, O., Gressgård, L.J., Hansen, K., & Aasen, T.M. (2011). Medarbeiderdrevet innovasjon – en kunnskapsstatus. *Søkelys på arbeidslivet*, 28 (3), 212-231. *

Amundsen, O., & Kongsvik, T. (2016). *Endringskynisme. Og kunsten å skape god endringspraksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. **

Amundsen, O., Kongsvik, T., Munkvold, G., & Olsen, H.H. (2013) Kriterier for gjennomføring av planlagte organisasjonsendringer. En eksplorerende case-studie. *Nordiske organisasjonsstudier*, 13 (1), 3-28. *

Billett, S. (2012). Explaining Innovation at Work: A Socio-Personal Account. I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.92-107). London: Palgrave Macmillan. ***

Brandi, U., & Hasse, C. (2012). Employee-Driven Innovation and Practice-Based learning in Organizational Cultures. ", I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.127-148). London: Palgrave Macmillan. ***

Bungum, B., Forseth, U., & Kvande, E. (red.) (2015). Appendix: Partene i arbeidslivet om den norske modellen. I B. Bungum, U. Forseth, & E. Kvande (red.) *Den norske modellen. Internasjonalisering som utfordring og vitalisering* (s.33-36). Bergen: Fagbokforlaget. *

Darsø, L. (2012). Innovation Competency – An Essential Asset. I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.108-126). London: Palgrave Macmillan. ***

Finnestrand, H.O. (2015). Fra partssamarbeid til individuelt ansvar. I B. Bungum, U. Forseth, & E. Kvande (red.) *Den norske modellen. Internasjonalisering som utfordring og vitalisering* (s.89-102). Bergen: Fagbokforlaget. *

Finsrud, H.D., & Moen, E. (2012). Samarbeid på norsk. *Magma*, 16 (2), 24-31. *

Fuglsang, L. (2010). Bricolage and invisible innovation in public service innovation. *Journal of Innovation Economics & Management*, no.5, s.67-87.*

Grenness, T. (2012). På jakt etter en norsk ledelsesmodell. *Magma*, 16 (2), 51-59. *

Høyrup, S. (2012). Employee-Drive Innovation: A New Phenomenon, Concept and Mode of Innovation. I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.3-33). London: Palgrave Macmillan. ***

Høyrup, S. (2020). Medarbejderdreven innovation. I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M. (red.). *Medarbejderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 44-61. **

Ingvaldsen, J.A., Rolfsen, M., & Finsrud, H.D. (2012). Lean organisering i norsk arbeidsliv: slutten på medvirkning? *Magma*, 16 (2), 42-50. *

Klev, R., & Levin, M. (2012) *Participative Transformation. Learning and development in Practising Change*. Burlington: Gower Publishing. (NB: Kun s.1-81 er pensum) **

Levin, M. (2012). Den norske samarbeidsmodellen. *Magma*, 16 (2), 20-23. *

Levin, M., Nilssen, T., Ravn, J.E., & Øyum, L. (2012). *Demokrati i arbeidslivet. Den norske samarbeidsmodellen som konkurransefortrinn*. Bergen: Fagbokforlaget. (NB: Kun s. 37-52 er pensum, dvs. kapittel 2 «Historisk bakgrunn for samarbeidet i norsk arbeidsliv») *

Price, O.M., Boud, D., & Scheeres, H. (2012). Creating Work: Employee-Driven Innovation through Work Practice Reconstruction. I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.77-91). London: Palgrave Macmillan. ***

Ravn, J.E. (2015). Forhandling, forvaltning og forvandling – den norske samarbeidsmodellens muligheter i fremtidens arbeidsliv. I B. Bungum, U. Forseth, & E. Kvande (red.) *Den norske modellen. Internasjonalisering som utfordring og vitalisering* (s.37-50). Bergen: Fagbokforlaget. *

Teglborg, A-C., Redien-Collot, R., Bonnafous-Boucher, M., & Viala, C. (2012). Employee-Driven Innovation: Operating in a Chiaroscuro. I S. Høyrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse,

M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.34-56). London: Palgrave. ***

Sørensen, E., & Torfing, J. (2011). Enhancing Collaborative Innovation in the Public Sector. *Administration & Society*, xx (x), 1-27 *

Vie, O.E. (2012). «Ledelse på norsk», *Magma*, Vol.16, iss.2, pp.60-67. (8s) *

Aasen, T.M., Amundsen, O., Gressgård, L.J. & Hansen, K. (2012). In search of best practices for employee driven innovation: Experiences from Norwegian work life. I S. Høystrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.), *Employee-Driven Innovation. A New Approach* (s.57-74). London: Palgrave. ***

Forklaring:

- Referanser merket * skal finnes i kompendium som blir tilgjengelig via Blackboard.
- Referanser merket ** skal finnes i bokhandel, hos Akademika Dragvoll.
- Referanser merket *** finnes i følgende bok: S. Høystrup, M. Bonnafous-Boucher, C. Hasse, M. Lotz, & K. Møller (red.) *Employee-Driven Innovation. A New Approach*. London: Palgrave Macmillan (Boken skal finnes i bokhandel, hos Akademika Dragvoll).

VL3012 – UTFORMING OG ANALYSE AV LÆRINGSMILJØ I ARBEIDSLIV OG SAMFUNN

* Pensum som finnes i kompendium (lastes ned fra lenke på Blackboard)

** Pensum som er tilgjengelig via nedlastbare lenker.

*** Pensum som deles ut når undervisningen starter

Pensum har et omfang på ca. 700 sider.

***Amble, N., Amundsen, O., Johansen, E. M. & Rismark, M. (2020). Når arbeidet blir skole og skolen blir arbeid. I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M (red.). *Medarbeiderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal akademisk

***Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M. (2020). Innovasjon som fenomen og praksis. I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M (red.). *Medarbeiderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal akademisk

***Amundsen, O. & Rismark, M. (2020). Økt innovasjonskapasitet gjennom kulturell endring I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M (red.). *Medarbeiderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal akademisk

Aarsand, L., Håland, E., Tønseth, C. og Tøsse, S. (red.) *Voksne, læring og kompetanse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap 1,7 og 8, (s.17-33, 145-158, 159-171). (53 s.)

*Assarsson, L. (2009). Institutionaliserat lärande – om kommunikationens villkor och möjligheter. I: Stigmar, M. (red.) *Högskolepedagogik. Att vara professionell som lärare i högskolan*, s. 59-79. (20 s.)

*Biesta, G. (2006). What's the point of lifelong learning if lifelong learning has no point? On the democratic deficit of policies for lifelong learning. *European Educational Research Journal*, 5:169-180. (11 s.)

**Biggs, J. (1999). What the student does: teaching for enhanced learning. *Higher Education Research & Development*, 18(1), (s. 57-75.). (18 s.)
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0729436990180105>

**Crossan, B., Field, J., Gallacher, J. & Merrill, B. (2003). Understanding participation in learning for non-traditional adult learners: Learning careers and the construction of learner identities. *British Journal of Sociology of Education* 24, no. 1: 55-67. (12 s.)
<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01425690301907>

**European Commission. (EU) (3013): *Thematic Working Group on Quality in Adult Learning*. Final Report October 2013. s.1-75. (74 s.)
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/doc/2013-quality-final_en.pdf

**Fejes, A. & Andersson, P. (2009). *Recognising prior learning: Understanding the relations among experience, learning and recognition from a constructivist perspective*. *Vocations and learning*, 2:37-55. (18 s.) <http://link.springer.com/article/10.1007/s12186-008-9017-y>

*Field, J. (2009). Learning Transitions in the Adult Life Course: Agency, Identity and Social Capital. In: Merrill, B. (ed.). *Learning to change. The role of identity and learning careers in adult education*. (s. 17-31), Frankfurt am Main: Peter Lang. (14 s.)

Illeris, K. (2007). *Voksenuddannelse og voksenlæring*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag. LearningLab. Denmark. Kap 6, 8, 9, 10, 12, 13 og 14, (s. 72-86, 97-104, 197-115, 117-125, 129-172). (84 s.)

*Jarvis, P. (2011). *The Routledge International Handbook of Lifelong Learning*. Oxon: Routledge. Kap 1,3,4,5 og 18, (s. 9-18, 33-44, 45-55, 56-64, 207-222). (49 s.)

Keiding, T. B. (2017). Læreteoretisk didaktik. I P.F. Laursen & H. J. Kristensen (red.). *Didaktikhåndbogen. Teorier og temaer*. København: Hans Reitzels Forlag (25 s.)

Lyngsnes, K. & Rismark, M. (2014). *Didaktisk arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

**Marquard, M & Hovmand Sørensen, S. (2011). *Den nordiske voksenlæreren. En kortlægning af kompetencekrav til voksenlærere og uddannelsesmuligheder inden for det*

voksenpædagogiske område i de nordiske lande. København: Nationalt Center for Kompetenceudvikling. (58 s.)

http://nck.au.dk/fileadmin/nck/Den_nordiske_voksenlaerer_endelig.pdf

**Nyström, S. (2009). The dynamics of professional identity formation: graduates' transitions from higher education to working life. *Vocations and learning* 2:1-18. (17 s.)

<http://link.springer.com/article/10.1007/s12186-008-9014-1/fulltext.html>

**Porras-Hernández, L.H. & Salinas-Amescua, B. (2012). Nonparticipation in Adult Education: From Self-Perceptions to Alternative Explanations. *Adult Education Quarterly* 62,4: 311-331. (20 s.)

<http://aeq.sagepub.com/content/62/4/311.full.pdf+html>

Rasmussen, J. (2017). Konstruktivistisk didaktik. I P.F. Laursen & H. J. Kristensen (red.). *Didaktikhåndbogen. Teorier og temaer*. København: Hans Reitzels Forlag (18 s.)

***Rismark, M & Amundsen, O (2020). Helsearbeidere i ekspansivt læringsmiljø. I Amble, N., Amundsen, O. & Rismark, M (red.). *Medarbeiderdrevet innovasjon*. Oslo: Gyldendal Akademisk

VL3013 - VITENSKAPELIG SKRIVING OG DESIGN MED SELVVALGT FORDYPNING

Til sammen skal pensum være ca. 500 sider. Av disse er ca. 200 sider obligatorisk og felles. I tillegg velges litteratur ut fra fordypning i et selvvalgt tema tilknyttet læring i arbeidsliv og samfunn/voksnes læring, som danner grunnlaget for emneoppgaven. Den selvvalgte delen av pensum skal bestå av forskningsartikler, bokkapitler fra forskningsantologier eller deler av doktoravhandlinger, og omfatte til sammen ca. 300 sider. Den selvvalgte litteraturen skal godkjennes av emneansvarlig.

FELLES LITERATUR

BØKER

Rienecker, L., & Stray Jørgensen, P. (2013). *Den gode oppgaven: Håndbok i*

oppgaveskriving på universitet og høyskole (W. Landaas, Overs. 2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

Kap. 1, 4, 5, 7 og 12 (132 s)

ARTIKLER

Alle artiklene er tilgjengelige via nedlastbare lenker på nett.

Brownhill, S., Ungarova, T., & Bipazhanova, A. (2017). «Jumping the first hurdle»: Framing action research questions using the Ice Cream Cone Model. *Methodological Innovations*, 10(3), 1-11.

<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2059799117741407>

(11 s)

Boote, D. N., & Beile, P. (2005). Scholars before researchers: On the centrality of the dissertation literature review in research preparation. *Educational Researcher*, 34(6), 3-15.

<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.3102/0013189X034006003>

(13 s)

Golding, C., Sharmini, S. & Lazarovitch, A. (2014). What examiners do: What thesis students should know. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(5), 563-576.

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02602938.2013.859230>

(14 s)

Haag Granello, D. (2001). Promoting cognitive complexity in graduate written work: Using Bloom's taxonomy as a pedagogical tool to improve literature reviews. *Counselor Education & Supervision*, 40(4), 292-307.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/j.1556-6978.2001.tb01261.x/abstract>

(16 s)

Nicol, D., Thomson, A. & Breslin, C. (2014). Rethinking feedback practices in higher education: A peer review perspective. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(1), 102-22.

<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02602938.2013.795518>

(21 s)

BACHELOR I RÅDGIVNING OG VOKSNES LÆRING

VLR1002 – VOKSNES LÆRING: MANGFOLD OG INKLUDERING

(Tilsammen 500 sider). * Andre kapitler i denne boken inngår som pensum i VLR1001. Tekster i kompendium blir gjort tilgjengelig på Blackboard.

BØKER

Hernes, Thorgeir; Heum, Ingar og Haalvorsen, Paal (red.) (2010). *Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet i velferds-Norge*. Gyldendal Akademisk. s. 13-55, 82-146 (106s).

Morken, Ivar (2012). *Normalitet og Avvik*. Cappelen akademisk. s. 44-127(83s).

KOMPENDIUM

Brox, O. (2012). Satser vi for sterkt på formell utdanning? *Nytt norsk tidsskrift*, 1, s. 67-77(10s).

De Greef, M., Verté & Segers, M. (2014). Differential outcomes for adult education on adult learners' increase in social inclusion. *Studies in Continuing Education*, 37(1), s. 62-78. (17s).

Drage, I. & Orupabo, J. (2018). Lær meg å bli ansettbar. Refortolkning av etnisitet i et karrierekurs. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2, s.111-126.

Frøyland, K. og Spjelkavik, Ø. (2014). *Inkluderingskompetanse*. Kap 1. Inkluderingskompetanse – et integrert perspektiv og Kap 2. Ordinært arbeidsliv som metode og mål. Oslo: Gyldendal akademisk. s.18-49 (31s).

Illeris, Knud (2007). *Voksenuddanning og voksenlæring*. Kap 2. Ideologien om livslang læring. Roskilde Universitetsforlag. Learning Lab Danmark. s. 19-44 (25s).

Kjelstadli, Knut (2008): *Sammensatte samfunn. Innvandring og inkludering*. Pax Forlag. Kap. 4. Det sammensatte Norge. s.105-127 (22s).

Lagerstrøm, B.O. (2005). Nordmenn flest forstår det de leser. Adult Literacy and life skills survey (ALL) 2003. *Samfunnsspeilet* 2005/5. (17s).

Meyer, Siri og Thorvald Sirnes (red.) 1999. *Normalitet og identitetsmakt i Norge*. Makt- og demokratiutredningen til 1998-2003. Ad Notam Gyldendal. s. 29-75 (46s).

Oldervik, H., Saur, E. og Ulleberg, H.P. (red.) 2020. *Et mangfold av kvaliteter i videregående utdanning*. Universitetsforlaget. Kap. 11. Oppfølgingstjenesten – skolens bricoleurer? Hvordan utøve kvalitet for elever som står i fare for å slutte på skolen? S.173-190 (17s).

Prieur, Annick (2002). Frihet til å forme seg selv? En diskusjon av konstruktivistiske perspektiver på identitet, etnisitet og kjønn. *KONTUR* nr.6. s.4-12 (9s).

Rogstad, J. (2015). Den flerkulturelle utfordringen – mellom retten til likhet og retten til forskjell. I: Bungum, B., Forseth, U og Kvande, E. (red). *Den norske modellen. Internasjonalisering som utfordring og visualisering*. Bergen: Bokforlaget. s. 281-294. (13s)

Rugkåsa, Marianne (2011). Velferdsambisiøsitet – sivilisering og normalisering. Statlig velferdspolitikks betydning for borgeres subjektivitet. *Norsk antropologisk tidsskrift* Vol. 22. nr. 3-4, s.245-256 (12s).

Skilbrei, May-Len (2005). Klasse, etnisitet og kjønn som erfaringer: Om å være vanlig, arbeidsom og anstendig. *Sosiologi i dag*, årgang 35, nr. 4. s.50-68 (19s).

DIGITAL

Halvorsen, B., Hansen, O-J., Tägtström, J. og Flø. R. (2013). Å skape et inkluderende arbeidsmarked. Om inkludering av unge, funksjonsnedsette og seniorer i Norden (sammendrag). Danmark, Nordisk Ministerråd. TemaNord 2013:537. s.9-67 (58 s.) (<https://nordicwelfare.org/wp-content/uploads/2017/10/c38520skape20et20inkluderende20arbeidsmarked.pdf>)

St.meld. nr. 46. (2012-2013). *Flere i arbeid*. s. 5-43, 86-107, 109-126 (=76 s)

Hjellebrekke, J. og Korsnes, O. (2006). *Sosial mobilitet*. Det norske samlaget. Kap 5. Utdanningsmobilitet. S. 98-122 (=24 s).

VLR1004 – KARRIERE OG LIVSLØP

Pensumlister tilgjengelig i LEGANTO

VLR1005 – RÅDGIVNING I ET HELHETLIG GRUPPEPERSPEKTIV

BØKER

Sjøvold, E. (2006). *Teamet*. Universitetsforlaget.

(kap. 1, 2, 3, 7, 8, 11, 12 og 19)

(96 sider)

Schein, E. H. (2009). *Helping: How to offer, give and receive help*. Berrett-Koehler Publishers.

(kap. 8 og 9)

(53 sider)

Skau, G. (2017). *Gode fagfolk vokser: Personlig kompetanse i arbeid med mennesker* (5. utg.). Cappelen Damm Akademisk.

(kap. 1, 2, 3, 5 og 8)

(157 sider)

Trotzer, J. P. (2006). *The counselor and the group*. Routledge.

(Finnes som e-bok – tilgang forutsetter at studenten er pålogget eduroam eller har VPN hjemme)

(kap. 3, 4, 6 og 7)

(192 sider)

RAPPORT

Helsedirektoratet. (2018). *Styrkebasert tilnærming i lokalt folkehelsearbeid. Innbyggerinvolvering, myndiggjøring og deltakelse*. (IS-2721)

<https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/styrkebasert-tilnærming-i-lokalt-folkehelsearbeid>

(Rapporten lastes ned gratis via lenken ovenfor)

(kap. 2, 3 og 4)

(34 sider)

KOMPENDIUM

Kretzmann, J., & McKnight, J. P. (1996). Assets-based community development. *National Civic Review*, 85(4), 23-29.

(7 sider)

Ness, O. (2016). De små ting: Om relasjonell etikk og samarbeid i psykisk helse- og rusarbeid. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus* (s. 58-73). Gyldendal Akademisk Forlag.

(16 sider)

Firing, K., Johansen, L. T., & Moen, F. (2015). Debriefing a Rescue Mission under a Terror Attack. *Leadership and Organization Development Journal*, 36 (6), 78-89.

(12 sider)

Antall sider: 567

VLR2900 – BACHELOROPPGAVE I RÅDGIVNING OG VOKSNES LÆRING

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO

MASTER OF PHILOSOPHY IN CHILDHOOD STUDIES

BARN3102 - CHILDRENS`S RIGHTS

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO

BARN3201 – PARTICIPATORY METHODS AND ETHICS

Pensumlisten tilgjengelig i LEGANTO